

Nr 151

Utlåtande i anledning av väckt motion angående en broförbindelse mellan Öland och fastlandet.

(4:e avd.)

I en inom andra kammaren av herrar *Nilsson* i Gävle och *Holmberg* väckt motion (II: 523) har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om skyndsamt utredning och förslag om byggandet av en broförbindelse mellan Öland och fastlandet.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande torde få hänvisas till motionen.

Över motionen har efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, yttranden avgivits av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och länsstyrelsen i Kalmar län.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen erinrar inledningsvis om att styrelsen 1949 slutförde en på uppdrag av Kungl. Maj:t verkställd teknisk utredning angående broförbindelse över Kalmarsund. I anslutning till detta förslag har professor T. R. Åström år 1954 publicerat en trafikprognos och intäktskalkyl. Senare har två svenska entreprenadföretag var för sig lagt fram förslag till brofrågans lösning.

Styrelsen anför vidare följande.

Även på det ekonomiska planet ha flera utredningar genomförts. Sålunda verkställdes åren 1955—1957 inom styrelsen en ekonomisk-geografisk undersökning av förutsättningarna för och de tänkbara verkningarna av byggandet av en bro till Öland. Vidare har arbetsmarknadsstyrelsen fullbordat en »Lokaliseringsutredning för Kalmar län 1960» jämte komplement avseende industrien.

Frågan om en broförbindelse torde sålunda få anses belyst ur såväl ekonomiskt-geografiska som tekniska synpunkter.

I det förslag till flerårsplan för byggande av storbroar under perioden 1961—1965, som styrelsen den 23 januari 1961 överlämnade till Kungl. Maj:t för fastställelse, ingår 23 företag med en sammanlagd medelstilldelning under perioden av 108 mkr. samt med en överskjutande kostnad av ca 53 mkr. Då kostnaderna för en broförbindelse till Öland i dagens läge torde vara av storleksordningen 80—90 mkr. framgår klart, att förutsättningar för projektets realiserande inom ramen för tillgängliga resurser f. n. måste bedömas som små. Även för nästkommande flerårsplan torde — såvida icke investeringsramen väsentligt utvidgas — stora svå-

righeter föreligga att inrymma företaget med hänsyn till att, såsom nyss sagts, denna plan delvis redan är bunden av företaget, som icke kan slutföras under nu påbörjade period.

I den allmänna diskussionen har frågan väckts om finansiering av trafikaneläggningar genom avgifter. Detta spörsmål är f. n. föremål för prövning av 1960 års vägsakkunniga, varför anledning ej finnes att nu närmare gå in härpå.

Under hänvisning till det anförda uttalar styrelsen som sin mening att motionen icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Länsstyrelsen i Kalmar län erinrar om att frågan om byggandet av en bro mellan Öland och fastlandet vid ett flertal tillfällen varit föremål för utredningar och undersökningar i olika sammanhang. Länsstyrelsen avgav sålunda senast den 18 mars 1960 yttrande över de vid 1960 års riksdag väckta motionerna I: 45 och II: 90 samt I: 458 och II: 550 och tillstyrkte därvid, att åtgärder i motionernas syfte snarast möjligt måtte vidtagas.

Länsstyrelsen anför vidare följande.

De skäl för en broförbindelse, som länsstyrelsen redovisat i sitt yttrande den 18 mars 1960, är fortfarande gällande. Då emellertid, såvitt länsstyrelsen kan bedöma, det i nuvarande statsfinansiella läge knappast torde vara möjligt att för närvarande finansiera företaget med särskilt anslag i statsbudgeten, synes endast möjligheten återstå att finansiera bron genom medel, som amorteras och förräntas genom upptagande av avgifter av trafikanterna.

Sedan riksdagen i skrivelse den 25 maj 1960, nr 308, anhållit om utredning i syfte att erhålla en lagstiftning som möjliggör avgiftsbelagda trafikaneläggningar har bl. a. denna fråga av Kungl. Maj:t överlämnats till 1960 års vägsakkunniga.

Under hänvisning till att frågan om avgiftsbelagda trafikaneläggningar sålunda är under utredning anser länsstyrelsen att motionen icke bör föranleda någon åtgärd.

Utskottet. Frågan om byggandet av en bro mellan Öland och fastlandet har, såsom i remissyttrandena över förevarande motion framhållits, redan varit föremål för utredningar och undersökningar av såväl teknisk som ekonomisk natur. Dessa har dock icke resulterat i något beslut om bronns utförande — av bl. a. det skälet att byggnadsföretaget på grund av sin storleksordning icke befunnits kunna inrymmas i hittills fastställda flerårsplaner för byggande av vägar och broar. Ej heller har anslag för ändamålet av statsmakterna ansetts kunna ställas till förfogande i annan ordning, varför förslag framförts om bronns byggande med medel som i form av avgifter uttages av trafikanterna. De med en sådan finansiering sammanhängande principiella spörsmålen är emellertid f. n. föremål för utredning genom 1960 års vägsakkunniga. Vid sådant förhållande, och då de sakkunnigas förslag torde böra avvaktas före ett slutligt ställnings-

tagande till frågan om företagens utförande, anser utskottet anledning icke föreligga att nu göra en särskild framställning i ämnet från riksdagens sida.

Utskottet hemställer följaktligen,

att motionen II: 523 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 november 1961

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Birger Andersson, fröken Andersson, herrar Axel Johannes Andersson, Thun, Bergman, Holmqvist, Per Jacobsson, Fritz Persson, Ragnar Bergh, fru Wallentheim, herrar Nils Theodor Larsson, Edström och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Malmborg, Blidfors, Almgren, Ståhl, Andreasson, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, fröken Elmén, herrar Larsson i Hedenäset, Carbell, Gustafsson i Kårby och Källenius.

Reservation

av herr *Källenius*.